

УДК 005.93 :161.2(045)

Феєр О.В.,
канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту
та управління економічними процесами,
Мукачівський державний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Feier O.V.,
cand.sc.(econ.), assoc. prof., associate professor at the
department of management and economic management
Mukachevo State University

THEORETICAL BASES OF CONTROL OVER PRODUCTION AND COMMERCIAL ACTIVITIES OF THE ENTERPRISE

Постановка проблеми. Функціонування промислових підприємств і забезпечення стійкого розвитку відбувається в умовах, які можна охарактеризувати як швидкозмінні і такі, що вимагають негайного реагування з метою забезпечення інтенсивного розвитку суб'єкта господарювання. Інтенсивний розвиток підприємства передбачає раціональне використання наявних ресурсів в повному обсязі, що забезпечить зростання ефективності. Досягти бажаного результату можливо шляхом впровадження і використання менеджментом підприємства науково-обґрунтованих підходів до управління виробничо - господарською діяльністю (раціональне використання структури та методів управління) та реалізації сукупностей системних заходів. у зв'язку з цим актуальності набуває дослідження теоретичних підходів до управління виробничо-господарською діяльністю підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Управління виробничо-господарською діяльністю є явищем, яке потребує постійного вивчення і вдосконалення, оскільки під впливом чинників зовнішнього середовища підприємствам необхідно забезпечити собі конкурентні переваги, а це є неможливим без підвищення ефективності виробництва. У сучасній фаховій літературі зарубіжні та вітчизняні автори велику увагу приділяють теоретичним проблемам управління виробничо-господарською діяльністю. Зокрема, загальнотеоретичні підходи до визначення сутності виробничо-господарської діяльності викладено в працях Коновала В.В. [1], Чукіної І.В. [2], Реги М. Г [3]., Будзана Б.П. [4]. Питання, які стосуються дослідження системи управління виробничо-господарською діяльністю розглядають М. Мексон [5], Ф.У. Тейлор [6], А. Файоль [7], О. Є. Кузьмін [8], Бойчик І.М. [9], Кугук І.О. [10], Р. Зоді [11], котрі виділили основні принципи, функції та методи управління для різних видів підприємств. Не применшуючи ролі, значення та результатів досліджень авторів, вважаємо за доцільне продовжити її вивчення, зокрема глибшого дослідження принципів, методів та функцій управління виробничо-господарською діяльністю промислового підприємства.

Постановка завдання. Метою дослідження є узагальнення теоретичних підходів до визначення управління виробничо-господарською діяльністю як економічної категорії. Відповідно до мети були вирішені наступні завдання: узагальнено теоретичні підходи до визначення дефініції «виробничо-господарська діяльність» і «управління виробничо-господарською діяльністю», запропоноване власне бачення досліджуваної категорії. Об'єктом дослідження виступає система управління виробничо-господарською діяльністю, предметом – теоретичні підходи до управління виробничо-господарською діяльністю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Досліджуючи категорію «управління виробничо-господарською діяльністю», розглянемо поняття управління, господарська діяльність, виробничо-господарська діяльність.

Існує велика кількість підходів до визначення управління [5-8]. Ми пропонуємо розглядати управління як вид діяльності, який забезпечує ефективне використання ресурсів (потенціалів) шляхом використання принципів, функцій та методів управління, що в кінцевому результаті забезпечує підприємству економічне зростання.

Вітчизняне законодавство має в своєму арсеналі наступні визначення господарської діяльності:

1. господарська діяльність – діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність [12];

2. господарська діяльність – діяльність особи, що пов'язана з виробництвом (виготовленням) та/або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, спрямована на отримання доходу і проводиться такою особою самостійно та/або через свої відокремлені підрозділи, а також через будь-

яку іншу особу, що діє на користь першої особи, зокрема за договорами комісії, доручення та агентськими договорами [13].

Матвійчук Л.О. пропонує трактувати господарську діяльність як самостійну, суспільно корисну діяльність юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізичних осіб, спрямовану на виготовлення і реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг, що мають цінову визначеність, яка поєднує приватні і публічні інтереси та здійснюється в межах чинного законодавства [14, с. 17].

Оскільки визначення «господарська діяльність» розглядається як діяльність, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, в економічній науці використовується поняття «виробничо – господарська діяльність».

Зокрема, Коновал В.В. розглядає виробничо-господарську діяльність як діяльність з впорядкування, взаємоузгодження роботи та реалізації покладених функцій сукупності елементів і частин, в ході постійного взаємозв'язку з метою створення (виробництва) певної продукції, виконання робіт або надання послуг, підпорядкування кожного елемента системи спільній меті [1, с. 62].

Чукіна І.В. визначає виробничо-господарську діяльність як комплекс науково обґрунтованих дій, його налагодження і вдосконалення з використанням нових технологій, що максимально задовольняє потреби ринку і забезпечує прибутковість суб'єктів господарської діяльності [2, с. 232].

Рега М.Г. розуміє під виробничо-господарською діяльністю – складний і багатосторонній процес, що охоплює постачання, виробництво, збут продукції, організацію виробництва, технологію, використання техніки, трудових і матеріальних ресурсів. Тобто виробничо-господарська діяльність – це організаційно-економічний процес пошуку і використання можливостей виробництва, послуг, відповідно до поставлених цілей та завдань [3, с. 23-25].

Будзан Б.П. трактує виробничо-господарську діяльність, як дослідницьку категорію, яку доцільно розглядати в якості похідної від поняття виробничо-господарська система, що традиційно розглядається як впорядкована сукупність елементів частин, що мають постійний взаємозв'язок та функціонують з метою створення (виробництва) певної продукції, виконання робіт або надання послуг за умови підпорядкування кожного елемента суспільній меті системи [4, с. 48-49].

Узагальнюючи вищевказане, можна стверджувати, що виробничо-господарська діяльність є різновидом господарської діяльності підприємства, результативність якої залежить від того, наскільки ефективною є система управління.

Кугук І.О. розглядає управління виробничо-господарською діяльністю промислових підприємств як вплив менеджерів підприємства на господарювання та процес виробництва через прийняття управлінських рішень [10, с. 32].

Р. Зоді вважає, що керування виробничо-господарською діяльністю промислового підприємства зазвичай базується на основі управлінських рішень – вибору, який повинен зробити керівник, щоб виконати обов'язки, зумовлені посадою, яку він займає. Ціллю розробки і прийняття будь-якого управлінського рішення є забезпечення оптимального та найбільш ефективного варіанта досягнення поставлених перед організацією цілей [11].

Сформулюємо основні характеристики управління виробничо-господарською діяльністю:

1) управління виробничо-господарською діяльністю – складова загальної системи управління на підприємстві, яка охоплює управління виробництвом певного асортименту продукції та господарською інфраструктурою, пов'язаною з її виробництвом;

2) об'єктом управління є процеси виробництва та реалізації продукції;

3) забезпечує ефективне використання ресурсів;

4) сприяє досягнення економічного, соціального, інноваційного та інших ефектів;

5) дії і вплив менеджерів, що реалізується через принципи, функції та методи управління.

Управління виробничо-господарською діяльністю ґрунтується на принципах науковості, ефективності, результативності, гнучкості, адаптації, системності.

Принцип науковості передбачає використання результатів науково-технічного прогресу в управлінні та виробництві.

Принцип ефективності передбачає ефективне використання всіх наявних ресурсів, тобто їх мінімізацію, але яке не зменшує якість продукції.

Принцип результативності – досягнення запланованих показників щодо виробництва та реалізації продукції.

Принцип гнучкості передбачає реагування на виклики зовнішнього середовища.

Принцип адаптивності передбачає можливі зміни в системі управління під впливом сукупності чинників.

Принцип системності передбачає взаємозв'язок процесів планування, організації, мотивації та контролю при реалізації виробничо-господарської діяльності.

В процесі управління велике значення приділяється методам управління, тобто заходи і прийоми впливу на працівників з метою досягнення встановлених цілей. Виділяють економічні, організаційно-розпорядчі та соціально-психологічні методи.

Економічні методи управління об'єднують усі методи, за допомогою яких здійснюється вплив на економічні інтереси колективів й окремих їхніх членів. Цей вплив здійснюється матеріальним стимулюванням окремих працівників і колективів у цілому.

Економічні методи управління посідають центральне місце в системі наукових методів управління трудовою діяльністю людей, оскільки на їх основі встановлюється цільова програма господарського розвитку окремих підприємств й організацій і визначається такий режим роботи й такі стимули, які об'єктивно спонукають та зацікавлюють колективи й окремих працівників в ефективній праці [15, с. 145].

Організаційно-розпорядчі методи спрямовані на використання мотивів примусового характеру. Ці методи відрізняються прямим регламентуючим або адміністративним характером впливу, що потребує обов'язкового виконання. Дана група методів базується на владі, дисципліні й стягненнях.

Соціально-психологічні методи управлінського впливу базуються на використанні закономірностей психології й соціології, мають непрямий характер впливу і спрямовані на реалізацію мотивів соціальної поведінки групи чи окремої людини.

Процес управління виробничо-господарською діяльністю характеризується неперервністю в часі за рахунок реалізації функцій менеджменту, як основних елементів системи управління суб'єктом господарювання і здійснюється через апарат управління, структура якого повинна бути оптимальною з погляду простоти, гнучкості, ефективності, оперативності, можливості прийняття і вибору правильних рішень, і мобільною [16, с. 402-410].

Процес управління передбачає реалізацію наступних функцій – планування, організації, мотивації, контролю та регулювання.

Планування як функція управління передбачає здійснення такого виду управлінської діяльності, який спрямований на визначення перспективи та майбутнього стану діяльності підприємства.

Організування як функція менеджменту та вид управлінської діяльності передбачає процес створення структури управління на підприємстві.

Мотивування передбачає спонукання всіх працівників до ефективної діяльності з метою досягнення цілей підприємства. Правильна мотивація спонукає працівників до об'єднання зусиль, чіткого розподілу обов'язків, активізації творчого потенціалу.

Контролювання передбачає діяльність, яка спрямована на забезпечення виробничого процесу шляхом визначення ефективності управлінських рішень, а також здійснення необхідних коректив в процесі виконання.

Регулювання як функція управління спрямоване на усунення недоліків в ході планування, організування, мотивування та контролювання виробничо-господарської діяльності підприємств.

Реалізація сукупності функцій управління забезпечує досягнення визначених підприємством цілей в результаті реалізації запланованих заходів.

Ефективна реалізація принципів, методів, функцій залежить від ефективності побудови структури системи управління виробничо-господарською діяльністю. Ефективність структури системи управління виробничо-господарською діяльністю визначається спроможністю забезпечити високі виробничі та фінансово-економічні показники підприємства за умов мінімальних витрат на утримання управлінського персоналу. Це означає, що через правильно сформовану організаційну структуру, системи управління підприємством забезпечують покращення процесів управління на всіх рівнях, підвищення організації та продуктивності праці, а також раціональні зв'язки між різними структурними підрозділами підприємства та персоналом. Структура управління виробничо-господарською діяльністю підприємства має бути простою (існування мінімальної кількості управлінських ланок в загальній структурі управління, відсутність дублювання їх функцій, а також швидке пристосуванням управлінського персоналу до необхідної форми управління та умов господарювання в загальнодержавних масштабах) і гнучкою (передбачає швидку адаптацію системи управління до змін та умов зовнішнього середовища, яке може викликати зміни в середині підприємства, наприклад, структури виробництва, вдосконалення технології виробництва, номенклатури продукції, вдосконалення існуючих технологічних процесів, швидке впровадження інноваційних рішень, зміна постачальників та ринків збуту готової продукції, здатність швидко реагувати на зміни попиту тощо).

Основне завдання управління виробничо-господарською діяльністю полягає у забезпечення ефективності здійснення виробничої діяльності. Зміст ефективності полягає, по-перше, в отриманні прибутку, по-друге, наскільки ефективно в процесі виробництва використовувались ресурси.

Для підвищення ефективності функціонування системи управління виробничо-господарською діяльністю підприємств необхідно вирішити наступні завдання:

- здійснювати підготовку і перепідготовку фахівців, які здатні на високому рівні організувати ефективну виробничо-господарську діяльність підприємств;
- розширення кола партнерів (український і закордонних) шляхом укладання нових договорів про співпрацю;
- здійснення стратегічного управління розвитком підприємства з врахуванням державної політики щодо перспективи розвитку різних галузей промисловості;

- реалізація інноваційних підходів у виробничому процесі, що буде спрямовано на ефективне використання всіх ресурсів, підвищить якість продукції і, як наслідок, забезпечить її конкурентоздатність на внутрішньому і зовнішніх ринках;

- виявляти резерви енергоресурсів, знижувати їх витрати шляхом впровадження новітніх енергоефективних технологій та обладнання, які відповідали б потребам та вимогам сьогодення. Такі заходи дають змогу значно знизити виробничі витрати і збільшити дохід підприємства;

- створення нових структур управління і впровадження ефективних методів і аргументів мотивації праці, які забезпечать ініціативу та самоорганізацію працівників;

- пошук та реалізація нових механізмів взаємодії підприємств з контрагентами постачальниками, органами державної влади, споживачами, конкурентами на основі існуючих правових стосунків, та взаємовигоди і досягнення високих показників реалізації продукції.

Висновки з проведеного дослідження. Узагальнено теоретичні підходи до визначення дефініції «виробничо-господарська діяльність» і «управління виробничо-господарською діяльністю». Визначено, що виробничо-господарська діяльність є різновидом господарської діяльності підприємства і ефективність досліджуваного виду діяльності визначається тим, наскільки ефективною є система управління. В результаті дослідження дефініції «управління виробничо-господарською діяльністю» сформовано основні характеристики, які відображають її зміст: складова загальної системи управління на підприємстві; об'єктом управління є процеси виробництва та реалізації продукції; забезпечує ефективне використання ресурсів; сприяє досягнення економічного, соціального, інноваційного та інших ефектів; дії і вплив менеджерів, що реалізується через принципи, функції та методи управління. Сформоване власне бачення управління виробничо-господарської діяльності – це складова загальної системи управління, яка реалізується через дії менеджменту (реалізація принципів, методів та функцій) з метою ефективного використання ресурсів у процесі виробництва і реалізації продукції і сприяє досягненню економічного, інноваційного, соціального й інших ефектів. Подальші наші дослідження полягатимуть у дослідженні впливу трансферів ресурсів на діяльність підприємства.

Література

1. Коновал В. В. Стратегічне управління підприємствами легкої промисловості / В. В. Коновал // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2011. – № 2. – Т. 2. – С. 61-64.
2. Чукіна І.В. Організаційно-економічний механізм у системі управління виробничо-господарською діяльністю / І.В. Чукіна // Економічний аналіз. – 2014. – № 3. – Т. 15. – С. 230-236.
3. Рега М.Г. Сутність виробничо-господарської діяльності підприємств України / М.Г. Рега // Кримський економічний вісник : зб. наук. праць. – 2013. – № 1. – С. 23-25.
4. Будзан Б.П. Менеджмент в Україні: сутність і перспективи / Б.П. Будзан. – К. : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. – 309 с.
5. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, Альберт, М. и Хедоури Ф. ; пер. с англ. Л.И. Евенко. – М. : Издательство Дело, 2004. – 701 с.
6. Тейлор Ф.У. Принципы научного менеджмента / Ф.У. Тейлор ; пер. с англ. А.И. Зак. – Москва: Издательство Контроллинг, 1991. – 104 с.
7. Файоль А. Общее и промышленное управление / А. Файоль. – Москва: Республика, 1992. – 349 с.
8. Економіка та менеджмент: Навчально-прикладний посібник / (за ред. проф. Кузьміна О.Є.). – Львів. Державний університет «Львівська політехніка», 1996. – 828 с.
9. Бойчик І.М. Економіка підприємства : навчальний посібник для вузів / І.М. Бойчик. – К. : Атіка, 2002. – 480 с.
10. Кугук І.О. Управління виробничо-господарською діяльністю промислового підприємства: теоретичний аспект / І.О. Кугук // Економіка АПК. – 2010. – № 3. – С. 29-32.
11. Zody Richard E. An Overview on Credentialing / Zody Richard E // Public Budgeting & Finance. – 1998. – Vol. 18. – 40-48 pp.
12. Господарський кодекс від 16 січня 2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
13. Податковий кодекс від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
14. Матвійчук Л.О. Концептуальні підходи до визначення сутності поняття «господарська діяльність підприємства» / Л.О. Матвійчук // Науковий вісник Ужгородського національного університету Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2017. – Випуск 12, Ч.2. – С. 14-18.
15. Немцов В.Д. Менеджмент організацій : навч. посібник / В.Д. Немцов, Л.Є. Довгань, Г.Ф. Сініок. – К. : УВПК ЕксОб, 2000. – 263 с.

16. Пушкар Р.М. Менеджмент: теорія і практика : підручник / Р.М. Пушкар, Н.П. Тарнавська ; 3-те вид., перероб. і доп. – Тернопіль: Kart-blansh, 2005. – 486 с.

References

1. Konoval, V.V. (2011), "Strategic Management of Textil Industry Enterprises", *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, no. 2, Vol. 2, pp. 61-64.
2. Chukina, I.V. (2014), "Organizational and Economic Mechanism in the System of Management of Production and Economic Activity", *Ekonomichniy analiz*, no. 3, Vol. 15, pp. 230-236.
3. Reha, M.H. (2013), "The Content of Production and Economic Activity of Enterprises of Ukraine", *Krymskyi ekonomichniy visnyk*, no. 1, pp. 23-25.
4. Budzan, B.P. (2001), *Menedzhment v Ukraini: sutnist i perspektyvy* [Management in Ukraine: Content and Perspectives], Vydavnytstvo Solomii Pavlychko «Osnovy», Kyiv, Ukraine, 309 p.
5. Meskon, M., Albert, M. and Khedouri, F. (2004), *Osnovy menedzhmenta* [Basics Management], Translated by L.I. Evenko, Yzdatelstvo Delo, Moscow, Russia, 701 p.
6. Taylor, F. W. (1991), *Printsipy nauchnogo menedzhmenta* [Principles of Scientific Management], Translated by A.I. Zak, Izdatelstvo Kontrolling, Moscow, Russia, 104 p.
7. Fayol, A. (1992) *Obshchee i promyshlennoe upravleniye* [Basic and Industrial Management], Respublika, Moscow, Russia, 349 p.
8. Kuzmin, O.Ye. (1996), *Ekonomika ta menedzhment* [Economics and Management], tutorial, Derzhavnyi universytet «Lvivska politekhnik», Lviv, Ukraine, 828 p.
9. Boichyk, I.M. (2002) *Ekonomika pidpriemstva* [Business Economics], tutorial, ATIKA, Kyiv, Ukraine
10. Kuhuk, I.O. (2010), "Management of Production and Commercial Activity of Industrial Enterprise: a Theoretical Aspect", *Ekonomika APK*, no. 3, pp. 29-32.
11. Zody Richard, E. (1998), "An Overview on Credentialing", *Public Budgeting & Finance*, Vol. 18, pp. 40-48.
12. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), "Commercial Code", available at: zakon.rada.gov.ua/go/436-15 (access date October 1, 2017).
13. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Tax Code", available at: zakon.rada.gov.ua/go/2755-17 (access date September 20, 2017).
14. Matviichuk, L.O. (2017), "Conceptual Approaches to the Definition of the Concept of "Commercial Activity of the Enterprise", *Naukovyi visnyk Uzhorodskoho natsionalnoho universytetu Seriya: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*, iss.12, part 2, pp. 14-18.
15. Nemtsov, V.D., Dovhan, L.Ye. and Siniok, H.F. (2000), *Menedzhment orhanizatsii* [Management of Organization], tutorial, UVPK EksOb, Kyiv, Ukraine, 263 p.
16. Pushkar, R.M. and Tarnavska, N.P. (2005), *Menedzhment: teoriia i praktyka* [Management: Theory and Practice], textbook, 3rd edition, corrections and additions, Kart-blansh, Ternopil, Ukraine, 486 p.

Рецензент : д.е.н., професор Мукачівського державного університету Т.В. Черничко

УДК 65.011.4:658.8:637.1

Бідула П.П.,
аспірант кафедри аграрного менеджменту
Вінницький національний аграрний університет*

УДОСКОНАЛЕННЯ БРЕНДИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Bidula P.P.,
*postgraduate student at the department
of agricultural management,
Vinnytsia National Agrarian University*

IMPROVEMENT OF BRANDING ACTIVITY OF DAIRY PROCESSING ENTERPRISES

Постановка проблеми. Конкурентоспроможність підприємства забезпечується стійким зв'язком з споживачами на основі позитивного образу, що додає товару (послуги) додаткову цінність (вартість), тому в даний час зростає значення бренду для всіх компаній будь-якої галузі. По суті споживчий ринок – це боротьба брендів. У сучасній економіці брендинг набуває все більшого поширення як напрямок знань і практичної діяльності. Бренд за допомогою комплексу маркетингових комунікацій впроваджують у свідомість споживачів, домагаючись відчуття особливої цінності. Брендинг – основний спосіб диференціації продуктів і інструмент просування товарів на ринок, це нова культурна мова сучасного суспільства, що базується на ринкових відносинах. Розвиток брендингу вимагає вирішення таких теоретико-методичних проблем, як обґрунтування системного підходу до управління брендом, визначення функцій брендингу та способів встановлення ефективного взаємозв'язку бренду зі споживачами. Практика управління брендом недосконала. Виникає необхідність розробки рекомендацій щодо вибору напрямків брендингової діяльності, а також методів дослідження представленості товарів (послуг) на ринку, забезпечення інформованості споживачів про товари (послуги), вибору медіаканала для рекламування нових та існуючих брендів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми ефективності виробництва та переробки молока і налагодження ефективних економічних взаємовідносин між сільськогосподарськими та молокопереробними підприємствами порушують у наукових працях В.Г. Андрійчук, П.С. Березівський, Т.В. Божидарнік, В.І. Бойко, Ю.Е. Губені, В.І. Душка, М.М. Ільчук, В.М. Микитюк, М.К. Пархомець, П.Т. Саблук, Х.І. Цвайг, Г.В. Черевко, Я.С. Янишин та інші вітчизняні вчені. Позитивно оцінюючи результати останніх досліджень і публікацій, визначено доцільним продовжити вивчення поставленої проблеми, зокрема, продовжити удосконалення брендингової діяльності молокопереробних підприємств.

Постановка завдання. Метою дослідження є розробка теоретичних, методологічних положень і практичних рекомендацій по розробці ефективної системи брендингу молокопереробних підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним із способів підвищення посилення конкурентних переваг підприємства в сучасних економічних умовах є брендинг, тобто грамотне й цілеспрямоване управління брендами, що належать підприємству. При цьому слід зазначити, що сформувати цілісну систему управління брендами не можна без чіткої уяви про поточну ситуацію на підприємстві й у зовнішньому середовищі, що його оточує. Для вирішення цієї проблеми пропонуємо використовувати добре відомий ситуаційний аналіз (Swot-Аналіз).

У рамках SWOT-аналізу брендинг нами розглядається як сильна сторона (якщо такий процес має місце на підприємстві) або як слабка сторона (якщо він тільки планується або використовується не на повну потужність). Доведемо це на прикладі підприємства ПрАТ «Богуславський маслозавод».

Методологія SWOT-аналізу припускає спочатку виявлення сильних і слабких сторін, а також загроз і можливостей, а далі – встановлення ланцюгів зв'язків між ними, які надалі можуть бути використані для формулювання стратегій перспективного розвитку підприємства [1].

Аналіз сильних і слабких сторін характеризує дослідження внутрішнього середовища підприємства. Внутрішнє середовище має кілька складових, кожна із яких включає набір ключових процесів і елементів організації, їх стан визначає той потенціал і ті можливості, якими володіє організація.

* Науковий керівник: Мазур А.Г. – д.е.н., професор